

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2012 vp

Hallituksen toimenpidekertomus vuodelta 2010

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä toukokuuta 2011 lähettänyt hallituksen toimenpidekertomuksen vuodelta 2010 (K 2/2011 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi perustuslakivaliokuntaan ja ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevilta osilta ulkoasiainvaliokuntaan sekä samalla määrännyt, että muiden erikoisvaliokuntien on annettava asiasta lausunto.

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muut erikoisvaliokunnat kuin ulkoasiainvaliokunta ovat an-

taneet asiasta lausunnon. Lausunnot (VaVL 3/2011 vp, TrVL 1/2011 vp, HaVL 14/2011 vp, LaVL 7/2011 vp, LiVL 5/2011 vp, MmVL 3/2011 vp, PuVL 1/2011 vp, SiVL 3/2011 vp, StVL 1/2011 vp, TaVL 10/2011 vp, TuVL 1/2011 vp, TyVL 1/2011 vp ja YmVL 2/2011 vp) ovat tämän mietinnön liitteinä.

Viitetieto

Ulkoasiainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevilta osin (UaVM 3/2012 vp).

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Eduskunnan kannanottojen käsittely

Erikoisvaliokuntakäsittelyn tarkoitus

Hallituksen toimenpidekertomus on kolmiosainen. Ensimmäisenä on yleinen osa, jossa on lyhyt selostus hallituksen ohjelman toimeenpanosta ja hallituksen EU-politiikasta sekä yleiskatsaus kunkin ministeriön toimintaan. Toisen osan muodostaa ulko- ja turvallisuuspoliittinen katsaus. Kolmannessa osassa selostetaan ministeriöittäin hallituksen toimenpiteet valtiopäiväpäätösten johdosta.

Vuoden 2000 eduskunnan työjärjestyksessä säilytettiin hallituksen toimenpidekertomuksen

erityisasema, jonka mukaan kaksi valiokuntaa, perustuslakivaliokunta ja ulkoasiainvaliokunta, laativat kumpikin mietinnön täysistunnolle kertomuksen johdosta. Työjärjestyksen 32 §:n 4 momentin perusteella ulkoasiainvaliokunta käsittelee kertomuksen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevilta ja perustuslakivaliokunta muilta osin. Muut pysyvät erikoisvaliokunnat antavat eduskunnan päätöksen perusteella kertomuksesta lausuntonsa perustuslakivaliokunnalle (PNE 1/1999 vp, s. 20/I).

Lausuntomenettelyllä on eri tarkoituksia. Valiokunnat voivat lausuntomenettelyn avulla arvioida hallituksen toimintaa kertomusvuoden aikana valiokunnan toimialalla. Toimenpidekertomuksen käsittelyssä erikoisvaliokunnat voivat lisäksi vakiintuneena pidetyn käytännön perus-

teella ottaa esille oman toimialansa erityistee-
moja, joiden käsittelemistä ne ovat syystä tai toi-
sesta pitäneet tarpeellisenä. Kullekin valiokun-
nalle tarjoutuu myös mahdollisuus ottaa kantaa
hallituksen toimenpiteisiin valiokunnan mietin-
nössään ehdottamien, eduskunnan hyväksymien
lausumien johdosta. Toimenpidekertomuksessa
esimerkiksi selostetaan niitä toimenpiteitä, joi-
hin asianomaisissa ministeriöissä on ryhdytty
lausumien johdosta, tai myös syyt siihen ilmoit-
taen ehdotetaan, ettei jokin lausuma anna aihet-
ta enää toimenpiteisiin hallituksen taholta. Eri-
koisvaliokuntien tehtävänä kertomusta käsitel-
lessään on arvioida toimialansa osalta, voidaan-
ko hallituksen kanta hyväksyä. Tämän eduskun-
nan lausumiin kohdistuvan seurantatehtävän
hoitaminen on perustuslakivaliokunnan käsityk-
sen mukaan kullekin valiokunnalle kuuluva vä-
himmäisvaatimus hallituksen kertomusta käsi-
tellessä.

*Perustuslakivaliokunnan mietintöihin pohjau-
tavat lausumat*

Eduskunta hyväksyi vuoden 2008 hallituksen
toimenpidekertomuksen johdosta kolme perus-
tuslakivaliokunnan mietinnön mukaista kannan-
ottoa. Ensimmäisessä edellytettiin hallituksen
laativan kokonaissuunnitelman esitutinnan,
syyteharkinnan ja oikeudenkäyntien joutuisuud-
en parantamiseksi. Toisen mukaan hallituksen
oli ryhdyttävä tehostettuihin toimenpiteisiin saa-
men kielen elvyttämiseksi kiinnittäen erityistä
huomiota uhanalaisten inarinsaamen ja koltan-
saamen säilymisen turvaamiseen. Kolmanneksi
edellytettiin hallituksen ryhtyvän toimenpitei-
siin sen varmistamiseksi, että hallituksen esitys-
ten painetut ja sähköiset versiot ovat samansisäl-
töisiä ja että sähköisiä versioita voidaan käyttää

valiokunta-asiakirjoissa sekä eduskunnan vas-
tausten laadinnassa.

Perustuslakivaliokunta toteaa, että eduskun-
nalle jo annetussa hallituksen toimenpidekerto-
muksessa vuodelta 2011 on selostettu ajankoh-
tainen tilanne näiden lausumien osalta. Perustus-
lakivaliokunta ottaa kantaa hallituksen toimen-
piteisiin ja lausumien tarpeellisuuteen tulevassa
mietinnössään vuoden 2011 toimenpidekerto-
muksesta.

Erikoisvaliokuntien lausunnot

Erikoisvaliokunnat ovat perustuslakivaliokun-
nalle antamissaan lausunnoissa arvioineet toimi-
alansa osalta eduskunnan aikaisempia lausumia.
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan lausunnossa
on lisäksi käsitelty vuoden 2010 työllisyyskerto-
musta ja erityisteemana työn tekemismuotojen
muuttumisen vaikutuksia lainsäädäntöön. Perus-
tuslakivaliokunta ei ole käsitellyt yksityiskoh-
taisesti erikoisvaliokuntien lausumista esittämiä
näkökohtia.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivalio-
kunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi
kannanoton,

*että eduskunnalla ei ole huomautetta-
vaa kertomuksen johdosta, mutta edus-
kunta edellyttää, että hallitus ottaa
asianmukaisesti huomioon tämän mie-
tinnön liitteinä oleviin lausuntoihin si-
sältyvät sellaiset eduskunnan aikaisem-
pia lausumia koskevat huomautukset ja
muuta seikkoja koskevat lausumat, jot-
ka kohdistuvat hallitukseen.*

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Johannes Koskinen /sd	Pia Kauma /kok
vpj.	Outi Mäkelä /kok	Anna Kontula /vas
jäs.	Sauli Ahvenjärvi /kd	Jukka Kopra /kok
	Tuija Brax /vihr	Tom Packalén /ps
	Tarja Filatov /sd	Raimo Piirainen /sd
	Kalle Jokinen /kok	Vesa-Matti Saarakkala /ps.
	Ilkka Kantola /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Petri Helander.